

מס' נוהל: 02-1	 <p>המחלקה לבטיחות, גיהות ואיכות הסביבה Department of Occupational and Environmental Safety and Hygiene האוניברסיטה העברית בירושלים THE HEBREW UNIVERSITY OF JERUSALEM</p>
בתוקף מ: 19 בפברואר 2018	
תאריך עדכון אחרון: 25 בפברואר 2020	<p align="center">נוהל לסילוק בטיחותי של תמיסות ביולוגיות, שעברו תהליך של חיטוי</p>

מטרת הנוהל: סילוק בטיחותי של תמיסות ביולוגיות, שעברו תהליך של חיטוי.

אחריות: מנהל המעבדה

רשימת סיכונים: חשיפה לחומר חיטוי, גירוי, כוויה.

מבוא:

1. פסולת ביולוגית נזלת עוברת תהליך נטרול של הגורם הביולוגי ע"י הוספת חומר חיטוי מתאים, ערבוב והשהייה (אלא אם עברה טיפול חילופי, כדוגמת עיקור באוטוקלב). למרות העובדה שלאחר החיטוי אינה נחשבת עוד כפסולת ביולוגית, לתמיסה שנוצרה יש תכונות כימיות משלה.
2. תכונות הנוזל לאחר חיטוי משתנות ממקרה למקרה ותלויות במספר גורמים, לרבות: תכונות חומר החיטוי; הריכוז הסופי שלו; התכונות של התמיסה הביולוגית (לדוגמה, עכירות, נוכחות של גושים ממקור ביולוגי או תוספות של חומרים כימיים); והתנאים (טמפרטורה, pH וכו').
3. תוצרי תהליך החיטוי עלולות להיות מסוכנות מבחינה כימית, ו/או לגרום למטרד (כגון ריחות). לכן, חשוב לסלק את החומר שנוצר מהטיפול בפסולת הביולוגית בהתאם לסיכונים ולהשלכות הסביבתיות של שיטת הסילוק.

הנחיות מקצועיות:

סילוק תמיסת פסולת ביולוגית נזלתית ותמיסת מלבין ("אקונומיקה"):

1. יש ללבוש ציוד מגן אישי מעבדתי לרבות: משקפי מגן, חלוק, נעליים סגורות וכפפות (מומלץ כפפות רב-פעמיות בעלות משטח פנימי מחוספס, כדוגמת כפפות PVC לשטיפת כלים).
2. יש לרוקן את הכיור לפני תהליך הסילוק, על מנת למנוע התזת הנוזלים.
3. לאחר הוספת המלבין, ערבוב והשהיית התמיסה למשך 20 דקות, יש לשפוך את התמיסה לתוך כיור מעבדתי בקצב מתון (תוך מניעת היווצרות של נתזים), כאשר ברז הכיור פתוח תוך כדי הפעולה - גם מי הברז יש להזרים בקצב מתון.
4. יש להחזיק את הכלי בשתי ידיים בזמן שפיכת התמיסה לכיור.
5. לאחר סיום הזרמת הפסולת המטופלת לתוך הכיור, יש להמשיך להזרים מים לתוך הכיור למשך 5 דקות נוספות.

סילוק תמיסת פסולת ביולוגית נזלתית ותמיסת חומר חיטוי אחר:

יש להתייעץ עם מהנדס הבטיחות בקמפוס לגבי נוהל סילוק הפסולת הכימית שנוצרה בתהליך החיטוי, במקרים בהם היה שימוש בחומר חיטוי שאינו מלבין ("אקונומיקה"), או במידה ולנוזל הביולוגי המקורי נוספו חומרים כימיים.

איסור סילוק פסולת ביולוגית מטופלת מחוץ למעבדה:

1. אין לשפוך פסולת ביולוגית מטופלת לאסלה או לכיור בשירותים.
2. השירותים מיועדים אך ורק לצרכים אישיים, ואין להכניס לתוכם חומרים ופריטים מעבדתיים כלשהם.

תכנית הדרכות:

1. כל החוקרים/העובדים/הסטודנטים וכד' החדשים צריכים לעבור את לומדת הבטיחות (דיסק מהמחלקה לבטיחות) ואת המבדק בסופה. יש לתעד בקלסר הבטיחות המעבדתי.
2. כל החוקרים/העובדים/הסטודנטים וכד' במעבדה צריכים לעבור הדרכת בטיחות ספציפית למעבדה ולעבודה על-ידי המנהל. יש לתעד בקלסר הבטיחות המעבדתי.
3. כל החוקרים/העובדים/הסטודנטים וכד' צריכים לעבור פעם בשנה את לומדת הריענון באתר של המחלקה לבטיחות ואת המבדק בסופה. יש לתעד בקלסר הבטיחות המעבדתי.
4. יש צורך להעביר הדרכת בטיחות חדשה, כאשר יש שינויים בתהליכי עבודה, ציוד או סכנות.
5. כל מי שמפעיל אוטוקלב, צריך לעבור הדרכה אישית במכשיר וגם לעבור את לומדת האוטוקלב באתר של המחלקה לבטיחות ואת המבדק בסופה. יש לתעד בקלסר הבטיחות המעבדתי.
6. כל החוקרים/העובדים/הסטודנטים וכד' במעבדה צריכים לעבור הדרכה לגבי תגובה במקרי חירום.